

More is still less

The reduced funding demands increased cooperation between the universities.

The government has decided to slightly increase the funding of the universities. Additional funding will be directed among others to Academy of Finland (Suomen Akatemia) and Tekes (240 M€ for the years 2018–19).

The total funding is still below the level it used to be, but this increase can still be seen as a progress. At the same time the number of employees in the universities has fallen by about 1 300 corresponding to a decrease of around 4–5 per cent. The income level as a whole, has dropped both among researchers and teachers. This may be due to the fact, that many of those who had to leave the university had a higher pay grade.

The reduced funding demands increased cooperation between the universities. The resources need to be used more efficiently. There is a major opportunity to use for example equipment and expertise across university borders. It should also be explored how university facilities and infrastructure as well as expertise can be shared with other institutions and companies. Perhaps other universities can be invited to the campus on a “need to” basis for research and to teach thus answering to a demand that may be changing every now and then.

The Minister of Education, **Sanni Grahn-Laasonen**, asked **Jari Jokinen**, director at Academic Engineers and Architects in Finland TEK, to evaluate the positive structural change in the South-West of Finland and the demand for an increased number of university graduates for the industry in the area. Ac-

Sisältö

- 1 More is still less
- 2 Työryhmät pohtivat palkkaus- ja työaikajärjestelmien uudistamista
- 3 Työsopimus- ja työttömyysturvalakiin monia muutoksia
- 5 Tutkimus ja koulutus saivat maltillisia lisäpanostuksia hallituksen puoliväliriihessä
- 7 Kasvu tarttuu, osaajia tarvitaan
- 8 Tutkimuksen rahoitusta etsimässä
- 9 Liittojen yliopistosektorin asiamiehet

ording to the evaluation a broader cooperation between the universities is needed to ensure continued growth in the area.

The Confederation of Finnish Industries (EK) has decided to terminate all central level agreements concerning labour relations. This means that issues, such as employee representation, must be negotiated on union or local level. At the same time the number of issues to be negotiated on local level is increasing. This is demanding and it will be a challenge in the future to achieve a satisfactory bargaining level. In the university sector the current collective agreement is in force until the end of January 2018.

■ Daniel Valtakari

Senior Adviser

Academic Engineers and Architects in Finland TEK

Työryhmät pohtivat palkkaus- ja työaika-järjestelmien uudistamista

Työryhmien työlle on vielä aikaa muutama kuukausi.

Toukokuussa eletään yliopistojen yleisen työehtosopimuksen yhden vuoden elinkaaressa kypsää aikuisuutta. Voimaantulo helmikuussa on ohi eikä siihen liittynyt mitään erityistä; teini- iän kuuhuntaa ei koskaan tullut ja nyt odotellaan keski-ikää ja vanhuutta.

Tyynen pinnan alla kuitenkin tapahtuu. Työehtosopimus- osapuolilla on vireillä useampi merkittävä muutosvalmistelu, joita siirrettiin viime vuonna eteenpäin kilpailukykyso- pimuksesta johtuen. Kun tähän historian viimeiseen keskusjärjestö- sopimukseen ei voitu sisällyttää mitään kustannusvaikutteisia alakohtaisia uudistuksia, päätettiin olla tekemättä mitään.

Ensi syksyn liittokierroksella emme voi piiloutua tämän se- län taakse vaan joudumme itse päättämään, mihin pyrimme ja mihin voimme sopien työnantajan kanssa päästä.

Palkkausjärjestelmän uudistamista pohdittu talven aikana

Työnantajat jakoivat palkansaajapuolen järjestöille kesäkuus- sa 2015 omat ajatuksensa palkkausjärjestelmän uudistami- seksi. Ajatukset eivät sellaisenaan nousseet lentoon. Keskus- telua on tämän talven aikana jatkettu työehtosopimuksen kuudennen luvun vähemmän radikaalista uudistamisesta.

Näyttää siltä, että osa järjestelmän ongelmista ovatkin itse asiassa rahoituksen ongelmia. Kahden vuoden välein käytä- vät arviointikeskustelut koetaan turhiksi ja byrokraattisiksi, jos niiden perusteella ei henkilökohtainen palkkakehitys parane.

Työaikajärjestelmien muutospaineet eroavat toisistaan

Palkan lisäksi toinen keskeinen työehtojen sääntelyn kohde on työaika. Työehtosopimuksessa on sovittu, että työaika- määräyksiä kehitetään osapuolten välisissä työryhmissä. Käy- tössä olevat kaksi järjestelmää ovat kovin erilaisia, ja tämän vuoksi niihin kohdistuvat muutospaineet eroavat keskenään.

Muu kuin opetus- ja tutkimushenkilökunta työskente- lee melko tavanomaisessa työaikamallissa, jossa on sovittu vuorokautisesta ja viikoittaisesta enimmäistuntimäärästä ja tuntimäärän ylittävän työn korvaamisesta. Työ voidaan pai- kallisella sopimuksella sopia järjestettäväksi myös jaksotyönä esimerkiksi kuuden viikon jaksossa niin, että keskimääräinen

työaika tasoittuu 36 tuntiin 45 minuuttiin viikossa. Työajan toteutumista seurataan.

Tähän työaikajärjestelmään kohdistuvat muutospaineet ovat osin periaatteellisia. Tällainen on esimerkiksi työhön si- sältyvän matka-ajan lukeminen työaikaan, jos työtä sen aika- na kuitenkin tehdään. Matka-ajan status työajan ulkopuolella perustuu työaikalain nimenomaiseen säännökseen, johon työnantajajärjestöt perinteisesti vetoavat. Jos matka-aikaan saadaan muutoksia työaikalain uudistusta pohtivassa työ- ja elinkeinoministeriön työryhmässä, vaikuttaa se aikanaan myös yliopistojen henkilökunnan työaikaan. Tämä muutoske- hitys on toki kovin epävarmaa.

Opetus- ja tutkimushenkilökunnan työaikamääräykset sen sijaan ovat edellä mainittuun verrattuna erittäin väljät. Työehtosopimuksessa on sovittu vain vuosittaisesta työtunti- katosta 1 624 tuntia ja kolmesta erillisestä kontaktiopetuksen enimmäismäärästä vuositasolla. Viikoittaista tai vuorokautista enimmäistyöaikaa ei ole, eikä työajan käyttöä seurata.

Keskeinen työkalu työmäärän rajoittamisessa on luku- vuosittain etukäteen laadittava työsuunnitelma, johon kaikki tuolla hetkellä tiedossa olevat työtehtävät sijoitetaan. Työ- suunnitelmien yksityiskohtaisuus tuntuu vaihtelevan paljon. Työsuunnitelmien toteutuminen on työntekijän vastuulla.

Osa opetus- ja tutkimushenkilökunnan työaikajärjestel- män ongelmista johtuu siitä, että opetuksen ja tutkimuksen järjestämisen vaatimukset työaikajärjestelmälle ovat erilaiset. Tutkimus haluaa mahdollisimman suurta vapautta, kun taas opetuksen tuottaminen edellyttää yksityiskohtaista suunnit- telua, valmistelua ja aikatauluttamista.

Työryhmien työlle on aikaa muutama kuukausi ennen kuin seuraavan kierroksen palkkaneuvottelut käynnistyvät.

■ Markku Kojo

Neuvottelupäällikkö

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO

ENGLISH SUMMARY

There will be big changes ahead for the employees in the uni- versity sector. The collective agreement will be renegotiated and there is an increased pressure for local level negotiations. Different working groups with representatives from both the employee and employer side are still working on a number of issues, including the salary system.

Työsopimus- ja työttömyysturvalakiin monia muutoksia

Työsopimuslakiin ja työttömyysturvalakiin tuli useita muutoksia vuoden 2017 alusta.

Määräaikaisen työsopimusten tekemistä helpotettiin

Aikaisemman lain mukaan työsopimus oli aina voimassa toistaiseksi, ellei määräaikaisuudelle ollut perusteltua syytä. Perusteluvelvollisuus määräaikaisuudelle oli työnantajalla. Mikäli määräaikaisia sopimuksia tehtiin ketjutetusti eli useita peräkkäin, edellytys perustelun syyllä kasvoi.

Lakimuutoksen jälkeen määräaikaisen työsopimuksen tekeminen ei edellytä laissa tarkoitettua perusteltua syytä, jos palkattava henkilö on ollut työ- ja elinkeinotoimiston ilmoituksen mukaan yhtäjaksoisesti työtön työnhakija edellisen 12 kuukauden ajan. Enintään kahden viikon pituinen palvelussuhde ei kuitenkaan katkaise työttömyyden yhdenjaksoisuutta.

Sopimuksen tekemistä määräaikaisena ei estä se, että työnantajan työvoimatarve on pysyvää. Määräaikaisen työsopimuksen enimmäiskesto on vuosi, ja sopimus voidaan uusia vuoden kuluessa ensimmäisen määräaikaisen työsopimuksen alkamisesta enintään kahdesti. Määräaikaisten sopimusten yhteenlaskettu kokonaiskesto ei kuitenkaan saa ylittää yhtä vuotta.

Koeaika pidentyi kuuteen kuukauteen

Aikaisemman lain mukaan koeaika sai olla enintään neljä kuukautta. Nyt voimassa olevan työsopimuslain mukaan

työnantaja ja työntekijä voivat sopia enintään kuuden kuukauden pituisesta koeajasta, joka alkaa työsuhteen alkaessa.

Jos työntekijä on koeaikana ollut työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä, työnantajalla on oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kutakin työkyvyttömyys- tai perhevapaajaksoihin sisältyvää 30:ntä kalenteripäivää kohden.

Työnantajan on tällöin ilmoitettava työntekijälle koeajan pidentämisestä ennen koeajan päättymistä. Määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa pidennyksineen olla korkeintaan puolet työsopimuksen kestosta, mutta ei kuitenkaan enempää kuin kuusi kuukautta.

Jos työsopimus on tehty ennen 1.1.2017, sovelletaan koeajan osalta vanhaa lakia.

Takaisinottovelvollisuus lyheni neljään kuukauteen

Aikaisemman lain mukaan työnantajan oli tarjottava taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla tai saneerausmenettelyn yhteydessä irtisanomalleen, työ- ja elinkeinotoimistosta edelleen työtä hakevalle, entiselle työntekijälleen työtä yhdeksän kuukauden ajan työsuhteen päättymisestä.

Takaisinottovelvollisuus koskee tilanteita, joissa työnantaja tarvitsee työntekijöitä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä on tehnyt. Takaisinottovelvollisuuden tarkoitus on suojata työntekijää työttömyyden ➡

→ varalta ja varata hänelle mahdollisuus palata ammat-
titoaan vastaavaan työhön.

Lainmuutoksen myötä takaisinottovelvollisuus lyheni nel-
jään kuukauteen. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä
sen päättämiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinot-
toaika on kuitenkin kuusi kuukautta.

Jos työsopimus on päättynyt ennen 1.1.2017, sovelletaan
takaisinottoaikaan vanhaa lakia.

Työttömyyspäivärahakauden enimmäiskesto lyheni

Aikaisemman työttömyysturvalain mukaan peruspäivärahaa
ja ansiopäivärahaa maksettiin enintään 500 työttömyyspäiväl-
tä. Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen lain mukaan päivära-
hapäivien määrä on porrastettu iän ja työssäoloajan mukaan.

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan:

- enintään 300 työttömyyspäivältä henkilölle, joka on ollut
17 vuotta täytettyään työssä yhteensä enintään kolme
vuotta ennen työttömyyspäivärahakauden alkamista,
- 400 työttömyyspäivältä henkilölle, joka on ollut 17 vuot-
ta täytettyään työssä yhteensä yli kolme vuotta sekä
- 500 työttömyyspäivältä henkilölle, jonka työssäoloaika
on täyttynyt hänen täytettyään 58 vuotta ja jolla tuolloin
on työssäoloaika vähintään viisi vuotta viimeisen 20
vuoden aikana.

Ostavastuu aika piteni

Vanhan lain mukaan työttömyyspäivärahan omavastuu aika
oli viisi päivää. Lain muutoksen jälkeen työttömyyspäivära-
haa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä
työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää
täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan perä-
kkäisen kalenteriviikon aikana.

Ostavastuu aika asetetaan kerran säädettyä työttömyys-
päivärahan enimmäisaikaa kohti. Omavastuu aikaa ei kuiten-
kaan aseteta, jos päivärahakauden enimmäisaika alkaa vuo-
den kuluessa edellisen enimmäisajan alkamisesta.

Muita muutoksia

Työttömyysturvalaissa on muutettu myös useita pykälä, jot-
ka koskevat työvoimapoliittisesti moitittavaa menettelyä sekä
ansiopäivärahan ansio-osaa ja korotettua ansio-osaa. Ansio-
osaa alennettiin ja samalla poistettiin pitkän työuran jälkeen
maksettava korotusosa ja korotettu ansio-osa.

Myös alueellisen liikkuvuuden tukemiseen ja työllistämis-
tä edistäviin palveluihin on tullut muutoksia kuluvan vuoden
alusta lukien.

Puoliväliriihessä linjauksia työttömyysturvan osalta

Hallitus teki puoliväliriihessään myös linjauksia työttömyystur-
vaan.

Työttömyysturvaan suunnitellaan nyt niin sanottua aktii-
vimallia, jossa työttömyysturva on ensin korkeampi, mutta
heikkenee kolmen kuukauden jälkeen 4,65 prosenttia, jos
työtön ei ole aktiivinen eli ole töissä vähintään 18 tuntia nel-
jän viikon aikana tai työllistymistä edistävissä palveluissa vä-
hintään viisi päivää kolmen kuukauden aikana.

Lisäksi aloitetaan valmistelu työttömien mahdollisuudesta
harjoittaa yritystoimintaa neljän kuukauden ajan ja saada sa-
manaikaisesti työttömyysetuutta.

Myös työttömyysturvan omavastuupäiviä vähennetään
hallituksen suunnitelmien mukaan työttömyyden alussa seit-
semältä päivästä viiteen päivään. Työttömyyden jatkuessa yli
kolme kuukautta työttömyysturvaan tulisi yksi kuukausittai-
nen omavastuupäivä, jonka voisi välttää olemalla aktiivinen.

Haastattelujakin tehostettaisiin puhelinhaastatteluista
kasvokkain tehtäviin haastatteluihin, ja tehostettua palvelua
tarvitsevat työttömät ohjattaisiin mahdollisuuksien mukaan
kolmen kuukauden työttömyyden jälkeen työ- ja elinkeino-
toimistojen haastattelujen yhteydessä työvoimaa tarvitseviin
henkilöstöpalveluyrityksiin.

Työttömyysturvalainsäädännön muutokset eivät näytä
loppuvan, kun hallitus haluaa tehdä työn teosta halutumpaa
ja kannattavampaa kuin työttömyyspäivärahalla olemisesta.

Parhailaan on myös vireillä työaikalain uudistaminen, ja
sen työn tultua valmiiksi on tarkoitus tehdä uudistus vuosi-
lomalaikiin. Työlainsäädännössä riittää siis mielenkiintoista
seurattavaa.

■ Kirsi Venäläinen

Neuvottelupäällikkö, VT
Suomen Lakimiesliitto

ENGLISH SUMMARY

*There are several changes in Employment contract law and
Unemployment benefits law at the beginning of the year
2017.*

Kuva Shutterstock

Tutkimus ja koulutus saivat maltillisia lisäpanostuksia hallituksen puoliväliriihessä

Hallituksen puoliväliriihen päätösten lisäksi Tampere3-yliopistosäätiön perustaminen ja opetusyhteistyölaki ovat herättäneet runsaasti keskustelua.

Suomen hallituksen hallituskauden puolivälitarkastelu käytiin kuntavaalien ja pääsiäisen jälkeen huhtikuun lopussa. Akava ja sen jäsenliitot nostivat puolivälitarkastelun tavoitteissaan esiin erityisesti korkeakoulujen pääomittamisen sekä Tekesin rahoittamisen lisäämisen. Korkeakoulut ovat kantaneet raskaan taakan, sillä koulutuksen ja tutkimuksen menoja on leikattu rajusti. Nämä leikkaukset vaikuttavat kielteisesti myös tuottavuuteen ja kasvuun.

Akavan ja sen liittojen mielestä korkeakoulujen pääomittamisen tulisi olla huomattavaa, useita satoja miljoonia euroja. Lisäksi korkeakoulujen tekemään perus- ja soveltavaan tutkimukseen tulisi osoittaa lisää voimavaroja.

Akava ja sen liitot peräänkuuluttivat myös tarvetta uudelle kansalliselle tutkimus- ja innovaatiotoiminnan visiolle, jossa painopisteenä olisi korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyö, osaamiskeskittymien tukeminen sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuus. Tämän tarve on todettu myös OECD:n valmistelemassa tutkimus- ja innovaatiopolitiikan maa-arvioinnissa, jonka loppuraportti julkaistaan kesäkuussa 2017.

Hallituksen puoliväliriihen tulokset olivat yliopistokentän näkökulmasta myönteisiä, mutta panostukset jäivät kuitenkin odotuksiin nähden vaatimattomiksi. Sekä Tekesille että Suomen Akatemialle myönnettiin lisärahoitusta: Tekesille ➔

→ niin sanottujen kasvumoottorien ja Suomen Akatemialle huippututkimuksen lippulaivojen käynnistämiseen.

Kaivattua pääomittamista tai suoraa yliopistojen perusrahoituksen lisäystä ei tullut. Aiemmin tehdyt leikkaukset ja koulutuksen uudistamistarpeet edellyttävät vielä uusia panostuksia resursseihin hallituskauden loppuvaiheessa. Tarvittava rahoitus olisi saatavilla esimerkiksi yritystukia uudelleen kohdentamalla.

Tampereen korkeakoulusäätiö perustettiin

Tampere3:ksi nimetty prosessi otti konkreettisen edistysaskeleen, kun Tampereen korkeakoulusäätiö perustettiin 20.4.2017.

Säätiöön on tarkoitus yhdistää Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto. Ne muodostavat uuden yliopiston, joka omistaa pääosin myös Tampereen ammattikorkeakoulun.

Opetusyhteistyölaki lausuntokierroksella

Suomen hallitus on loppusyksystä 2016 lähtien valmistellut esitystä korkeakoulujen opetusyhteistyön tiivistämisestä. Esityksen ydinsisältönä on, että yliopisto tai ammattikorkeakoulu voi järjestää opetusta yhteistyössä toisen yliopiston tai ammattikorkeakoulun kanssa, tai hankkia sitä sellaiselta yliopistolta tai ammattikorkeakoululta, joka järjestää kyseistä opetusta myös omille opiskelijoilleen. Yliopiston tai ammattikorkeakoulun ei tarvitse koulutusvastuunsa toteuttamiseksi järjestää omaa opetusta näiltä osin.

Esitysluonnos saatiin juuri ennen pääsiäispyhiä lausuntokierrokselle varsin lyhyellä lausumisajalla. Keskustelu opetusyhteistyön lisäämisestä on ollut varsin polarisoitunutta. Yhtäältä halutaan tunnistaa yhteistyön hyödyt, toisaalta kannetaan huolta erityisesti viime aikoina tehdyistä opetusjärjestelyistä, joita ovat ohjanneet laadun sijasta kustannussäästöt.

Keskustelussa näkyy vahvasti heikentynyt luottamus hallituksen toimia kohtaan – opetusyhteistyö nähdään jälleen uutena säästökeinona ja pyrkimyksenä vähentää henkilöresursseja. Tampere3:n perustaminen on vahvasti ohjannut keskustelua ja opetusyhteistyölain valmistelua sekä alueellisen yhteistyön suuntaan että yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen väliseen yhteistyöhön.

Opetusyhteistyötä tulisi kuitenkin tarkastella laajemmin vähintäänkin kansallisella, mielellään pohjoismaalaisella tai kansainvälisellä tasolla. Tämä mahdollistaisi yliopistoille mielekkään yhteistyön ja aidon profiloitumisen omilla vahvuusalueilla. Katsetta tulee siis nostaa paikallisesta yhteistyöstä kohti kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja, kuten yliopistotutkimuksessa jo tehdään.

Hallituksen esityksen aikataulu on varsin haasteellinen. Aiheellisesti on kysytty, miksi näin suurta yliopistolain muutosta valmistellaan juuri nyt, kun parhaillaan on käynnissä laaja, vuoteen 2030 ulottuva korkeakoulutuksen visiotyö. Visiotyöltä odotetaan vastauksia moniin korkeakoulukentän kysymyksiin, jotka suuntaavat kehitystyötä pitkälle eteenpäin.

Eikö olisi järkevää katsoa ensin tämän syksyllä 2017 valmistuvan työn tulokset, ja sen jälkeen avata yliopistolaki, kun siihen nähdään olevan tarvetta?

■ Minna Nieminen

Asiamies

Akavan Erityisalat

ENGLISH SUMMARY

The mid-term review of the Finnish Government was held on May 24–25, 2017 right after the municipal elections and Easter holidays. Akava and its member associations raised the mid-term review in their objectives, particularly with regard to the capitalization of universities and the financing of Tekes. The mid-term government outcomes were positive from the university point of view, but the investments were modest compared to the expectations. However, both Tekes and the Academy of Finland received additional funding.

Meanwhile the process called Tampere3 took a tangible step forward when the Tampere University Foundation was set up on April 20, 2017. The foundation is to be combined with the University of Tampere and the Tampere University of Technology. They form a new university, which also is a major owner of Tampere University of Applied Sciences.

At the same time the Finnish Government has prepared a presentation on the intensification of higher education cooperation. The essence of the presentation is that the university or the university of applied sciences can arrange teaching in co-operation with another university or university of applied sciences, or acquire it from a university or university of applied sciences that also arranges that education to its own students. The university or university of applied sciences does not need to have their own education in this respect to carry out their education responsibilities.

Kasvu tarttuu, osaajia tarvitaan

Uudenlainen verkostona toimiva teknillinen yhteistyöyliopisto helpottaisi osaajapulaa.

Kuva Shutterstock

Lounais-Suomen meri- ja valmistavan teollisuuden työllisyysvaikutus kaikkine heijastusvaikutuksineen arvioidaan olevan jopa 30 000 henkilöä 2020-luvun puoliväliin mennessä. Myös teknologiateollisuuden arvion mukaan korkeakoulutetun henkilöstön rekrytointitarve alueella lähes kaksinkertaistuu vuosina 2017–2021.

Yhtenä toimenpiteenä tämän positiivisen rakennemuutoksen osaajatarpeen tyydyttämiseksi opetusministeri **Sanni Grahn-Laasonen** kutsui minut selvitysmiehenä selvittämään, miten osaajapulaa voitaisiin helpottaa. Selvitys koski koko maata ja hyvä niin, koska Lounais-Suomen meri- ja autoteollisuudesta lähtenyt nopea kasvu näyttää tarttuvan myös muualle maahan. Rekrytointivaikeuksista raportoidaan jo muun muassa Keski-Suomessa, Kainuussa ja Lapissa.

Yhteistyöyliopisto kokoaisi nopeasti alan parhaat asiantuntijat

Lähtökohtana oli esittää ratkaisuja, jotka toimivat nopeasti, kustannustehokkaasti ja koulutuksen laatua vahvistavasti. Selvityksessä esitetään kymmenen toimenpidettä, joista yksi on tekniikan verkostoyliopisto (FIT). FIT:n esikuvana on EU:n EIT, European Institute of Innovation and Technology.

Kannustan suomalaisia tekniikan yliopistoja nykyistä tiiviimpään yhteistyöhön osaajapulaa helpottamiseksi. Verkostoyliopistossa opintojen loppuosa, viimeinen vuosi, järjestettäisiin esimerkiksi Turussa. Opintoihin yhdistettäisiin myös oppinäytetyöt ja harjoittelu varsinaissuomalaisissa yrityksissä, mikä on todistetusti hyvä keino edistää rekrytoitumista.

Laadukasta yliopisto-opetusta ei voi rakentaa, jos ei ole vahvaa tieteellistä pohjaa. Vaikkapa kone- tai materiaalitekniikan tutkimus ja opetus edellyttävät myös laboratorioita ja infrastruktuuria, joiden rakentaminen kestää vuosia. Yhteistyöyliopisto kokoaisi alansa asiantuntijat eri puolilta maata, ja opetusta voitaisiin järjestää eri puolella maata.

Varsinais-Suomen kasvua tulisi tukea myös perustamalla Turun kaupungin esityksen mukaisesti tulevaisuuden tekniikan yhteistyöalusta, joka vahvistaisi tekniikan korkeakoulutusta ja tutkimusta. Yliopistokoulutuksen vahvistamisen edellytyksenä oleva korkealaatuinen tutkimus ja tohtorikoulutus voisivat perustua tällä yhteisellä alustalla tehtävään yhteistyöhön. Myös yhteistyöyliopisto voisi toimia Turussa tällä alustalla.

Muuntokoulutus joustavammaksi

Eduskunta hyväksyi juuri lakimuutoksen, joka mahdollistaa muuntokoulutusohjelmien toteuttamisen, kunhan ne käynnistyvät tämän vuoden aikana. Selvityksessä kuitenkin ehdotetaan, että muuntokoulutusta tulisi jatkaa, laajentaa ja joustavoittaa. Lainsäädäntöä tulisi muuttaa siten, että muuntokoulutusohjelmia olisi mahdollista käynnistää ainakin vuoteen 2019 saakka.

Koulutusta pitäisi kohdistaa laajemminkin kuin vain rakennus- ja autoteollisuudelle ja siinä pitäisi voida suorittaa myös tutkinnon osia. Samoin omaehtoista osaamisen kehittämistä työttömyysaikana pitäisi helpottaa.

Selvityksessä ehdotetaan myös, että opetus- ja kulttuuriministeriö selvittäisi tarkemmin ohjelmisto-osaajien tarvetta lähivuosina sekä ohjelmistoalan koulutuksen tasoa. On arvioitu, että Suomessa tarvittaisiin 7 000 uutta ohjelmistoammattilaista.

Maan hallitus päätti kehysriihessään huhtikuussa, että selvityksen toimenpiteisiin suunnataan lisäresursseja vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa. On ilahduttavaa, että maan hallitus esittikin toukokuun puolivälissä ensimmäisessä talousarviossaan 20 miljoonaa euron lisärahoitusta tekniikan alan koulutukseen Lounais-Suomessa.

■ Jari Jokinen

Johtaja, osaaminen ja tutkimus
Tekniikan akateemiset TEK

Selvitysmiehen raportti on luettavissa kokonaisuudessaan täällä: <http://bit.ly/2q3cBDF>

ENGLISH SUMMARY

As a rapporteur for positive structural change director Jari Jokinen made ten proposals to Minister of Education Sanni Grahn-Laasonen to meet the need for skilled work force in Finland generally and especially in south western Finland. For instance, he has proposed to establish a Finnish Institute of Technology as a virtual joint-unit of the universities of technology as well as a platform for co-operation, Turku Future Technologies Competence Factory.

Tutkimuksen rahoitusta etsimässä

Mathias Björklund työskentelee tutkimusasiamiehenä Hanken Svenska handelshögskolanissa. Björklund tuntee olevansa todellisessa palveluammattissa, sillä hän auttaa tutkijoita tutkimusrahoituksen hakemisessa.

”Olen töissä tutkimusasiamiehenä Hanken Svenska handelshögskolanin tutkimuspalvelutiimissä. Päätehtäväni on avustaa yliopistomme tutkijoita heidän hakiessaan ulkopuolista rahoitusta tutkimushankkeilleen.

Työnkuvani on hyvin laaja. Eteen voi tulla tutkimusideoiden jalostamista, hallinnollisten asioiden selvittelyä, budjetin laatimista tai itse tutkimussuunnitelman laadintaa. Tehtäväkirjo on laaja myös sen vuoksi, koska avustan sekä professoreitamme miljoonarahoituksen hakemisessa esimerkiksi Euroopan komissiolta että tohtorikoulutettaviamme heidän hakiessaan esimerkiksi henkilökohtaisia stipendejä väitöskirjatutkimustaan varten.

Tutkimukseen ja yliopistojen rahoitukseen kohdistuneet hallituksen päätökset ovat vaikuttaneet myös ulkopuolisten rahoittajien, esimerkiksi Tekesin ja Suomen Akatemian, toimintaan. Kilpailu ulkopuolisesta rahoituksesta on entistä kovempaa. Rahoittajat ovat myös alkaneet vaatia hakijoilta yhä yksityiskohtaisempaa tietoa suunniteltuun hankkeeseen liittyen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatima yliopistojen rahoitusmalli kannustaa yliopistoja hankkimaan ulkopuolista rahoitusta. Tämän rahoituksen lisääminen on kaikkien yliopistojen tavoitteena.

Henkilökohtaista palvelua

Rahoitushakemusten on siis oltava todella huippuluokkaisia, jotta ne saisivat rahoitusta. Tutkijoita on myös kannustettava ja autettava rahoitushakemusten laatimisessa.

Hankenilla teemme paljon työtä sen eteen, että pystyisimme tarjoamaan mahdollisimman henkilökohtaista ja räätälöityä palvelua tutkijoillemme. Olemme kehittäneet tähän tähtäävän palvelumallin ja kehitämme jatkuvasti erilaisia tapoja kannustaa tutkijoitamme hakemaan ulkopuolista rahoitusta tutkimukseensa.

Tapaamme kaikki uudet tutkijamme, myös vierailevat tutkijat, henkilökohtaisesti, ja kerromme tarjoamistamme palveluista. Tavoitteena on synnyttää myös henkilökohtainen palvelusuhde.

Tärkeä osa näitä tapaamisia on avoin keskustelu tutkijoiden tarpeista sekä siitä, miten meidän tulisi kehittää palveluitamme. Henkilökohtainen tapa työskennellä tutkijoidemme kanssa onkin saanut paljon kiitosta, ja viime lokakuussa esittelimme toimintatapaamme ammattikuntamme suurimmassa konferenssissa Texasissa, Yhdysvalloissa.

Järjestämme myös erilaisia seminaareja ja tapahtumia, joiden aikana käsittelemme rahoituksen hakemista eri näkökulmista ja joissa tutkijamme esittelevät tutkimustaan ja hankkeitaan.

Teen hyvin läheistä työtä yliopistomme project controllerin kanssa, itse asiassa meidät löytyy nykyään samasta huoneesta. Tällä tavalla yliopistomme tutkijat saavat koko hankkeen elinkaaren palvelut samalta tiskiltä; aina hankkeen ideoinnista ja hakemuksen laatimisesta projektin hallintaan ja raportointiin. ➡

→ Tutkijat ovat tervetulleita tapaamaan meitä koska vain keskustellakseen tutkimusideoista, rahoitusmahdollisuuksista, hakemuksista ja käynnissä olevista hankkeista.

Monipuolista työtä ja joustavuutta

Parasta työssäni on sen monipuolisuus ja mahdollisuus työskennellä tutkijoiden kanssa. Koen olevani todellisessa palveluammattissa, mikä on hyvin palkitsevaa.

Tutkimushankkeet ovat myös yhä enenevässä määrin monien toimijoiden yhteishankkeita, joten tapaan työssäni usein myös monia muita toimijoita: muiden yliopistojen tutkijoita ja hallintoa, yritysten edustajia, järjestöjen edustajia ja rahoittajia.

Saan tutustua läheisesti uusiin tutkimusavauksiin ja minulla on läheiset välit kaikkiin yliopistomme tutkijoihin. Hanken

Svenska handelshögskolanin organisaatiokulttuuri on muutenkin hyvin joustava ja ei-hierarkkinen. Minun on hyvin helppo lähestyä esimiestäni vaikeillakin asioilla ja yhdessä olemme pystyneet ratkomaan haastavimmatkin asiat.

Kahden lapsen isänä juuri joustavuus on perheen ja työn yhteensovittamisen kannalta hyvin tärkeää.”

■ Mathias Björklund

Tutkimusasiamies

Hanken Svenska handelshögskolan

ENGLISH SUMMARY

Research Liaison Officer Mathias Björklund describes his job and the diversity he experiences in his daily work. At the same time we can get a better understanding of the funding processes and services that the universities offer as well as the ever increasing competition for resources.

Liittojen yliopistosektorin asiamiehet:

Agronomiliitto

Mari Raininko, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 2511 1642, 040 901 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Minna Nieminen, asiamies
puh. 020 1235 368, 040 723 4788
minna.nieminen@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Insinööriliitto IL

Juha Särkkä, julkisen sektorin asiamies
puh. 020 1801 843
juha.sarkka@ilry.fi
www.ilry.fi

Luonnon-, ympäristö-, ja metsätieteilijöiden liitto Loimu

Maija Arvonen, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 6226 8543
maija.arvonen@loimu.fi
www.loimu.fi

Suomen Ekonomit / Finlands Ekonomer

Mika Parkkari, koulutuspoliittinen asiamies / ombudsman, utbildningspolitik
puh./tfn. 040 0802145
mika.parkkari@ekonomit.fi
www.ekonomit.fi

Suomen Lakimiesliitto

Kirsi Venäläinen, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 8561 0328
kirsi.venalainen@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Suomen Psykologiliitto

Annamari Jokinen, pääsihteeri
puh. 040 865 6630
annamari.jokinen@psyli.fi
www.psyli.fi

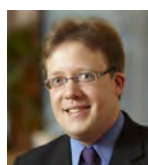
Tekniikan akateemiset TEK

Daniel Valtakari, asiamies
puh. (09) 2291 2237, 040 7720 276
daniel.valtakari@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL ry

Mikko Vieltojarvi, asiamies, koulutus- ja työvoimapolitiikka
puh. 044 534 5294
mikko.vieltojarvi@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Petri Toivainen, neuvottelupäällikkö
puh. 010 231 0354
petri.toivainen@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi